

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Gezonde Scholen in Nederland

Marloes Damhuis,
Jan Faber.

Februari 2015

Samenwerking tussen:

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Inhoud

1. Wat is een Gezonde School?
2. Waarom een Gezonde School?
3. Gezonde School aanpak.
4. Ondersteuning voor scholen
5. Goede voorbeelden
6. Vignet Gezonde School

Wat is een Gezonde School?

Een Gezonde School is een school die structureel en planmatig aan gezondheidsbevordering werkt

Waarom een Gezonde School?

- Gezonde School helpt keuzes te maken
- Niet méér doen, maar tijd zo efficiënt mogelijk besteden
- Is een praktische en vraag gestuurde werkwijze

Goede voorbeelden

- Van scholen voor scholen
- Het verzamelen en verspreiden van inspirerende voorbeelden
Filmpjes, lesmappen, promotiemateriaal...
- Lokale verbinding tussen scholen en partners (bv GGD)
- Website tips, adressen etc

Aan de slag met Gezonde School

Gezondeschool.nl helpt scholen die structureel aan gezondheid willen werken. Met het vignet Gezonde School krijgen deze scholen erkenning voor hun inzet.

Hoe gezond is mijn school?

U doet vast al meer dan u denkt. [Doe de test!](#)

Praktijkverhaal vo

Lees hoe [leerlingen zelf aan de slag gaan met gezondheid](#).

Vignet behalen

Wilt u laten zien dat uw school aandacht heeft voor gezondheid? Vraag dan het vignet aan: [po](#), [vo](#) en [mbo](#).

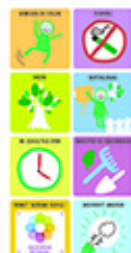
Hulp bij Gezonde School?

Vraag [de Gezonde School - adviseurs](#).

Ondersteuningsronde 2015

Van 12 februari tot en met 16 maart [kunt u ondersteuning aanvragen](#).

Een Gezond Schoolplein

Ga ook aan de slag met [een Gezond Schoolplein!](#)

Actueel

- [Nieuw: nieuwsbrieven vo en mbo](#)
- [Activiteiten ondersteuningsaanbod 2015](#)
- [Gezonde Schoolpleinen: zelf aan de slag!](#)
- [Enquête Totally Fit Kidz](#)
- [Themadossier: sport- en beweegtalent](#)
- [Oordoppentest: bescherm je gehoor bij jaarwisseling](#)
- [Leerlingen aan de slag met gezondheid](#)

Tweets

[Volgen](#)

Gezondeschool.nl
@GezondeSchoolNL

9m

Wil je als school aan de slag met een gezond schoolplein? Bekijk het stappenplan en de vele voorbeelden. tinyurl.com/py4scck

Uitvouwen

Gezondeschool.nl
@GezondeSchoolNL

13m

[@juf_Claudia](#) [@WereldKidzPalet](#) Dat ziet er gezellig uit! Eet smakelijk straks!

De basisstructuur

- 4 pijlers
- 8 thema's (PO)

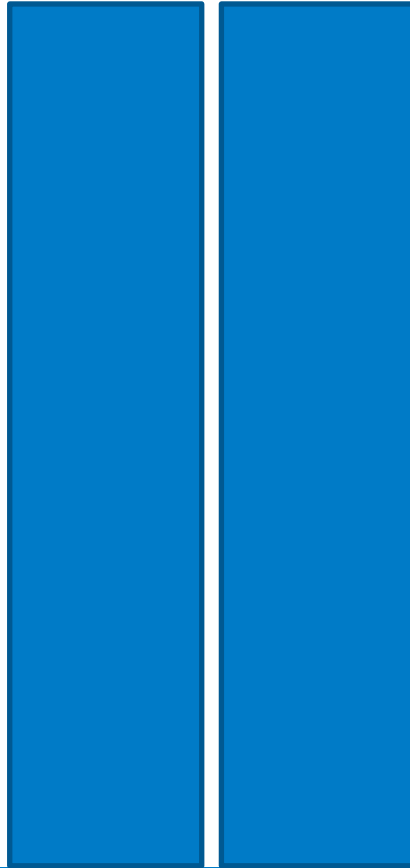
Signaleren

Signaleren

Omgeving

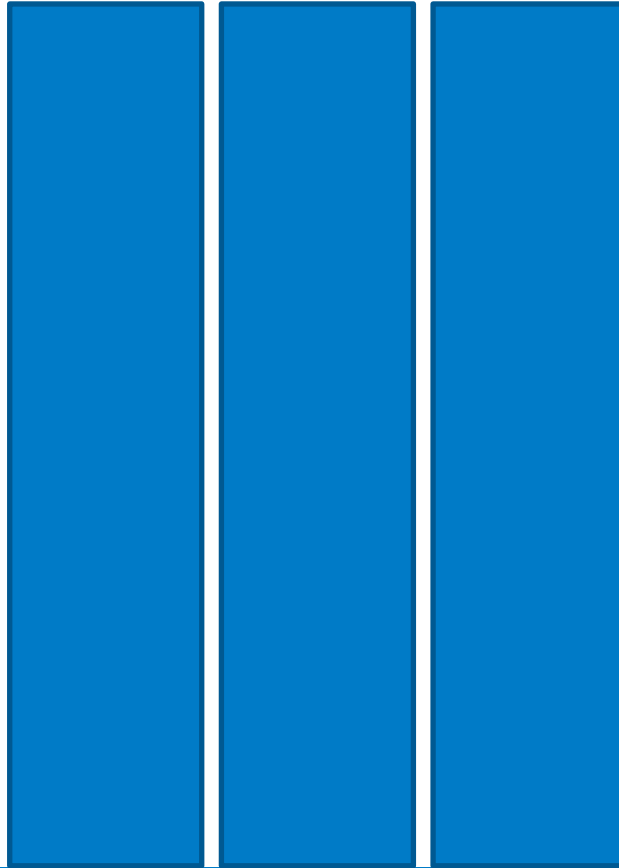

Signaleren

Omgeving

Beleid

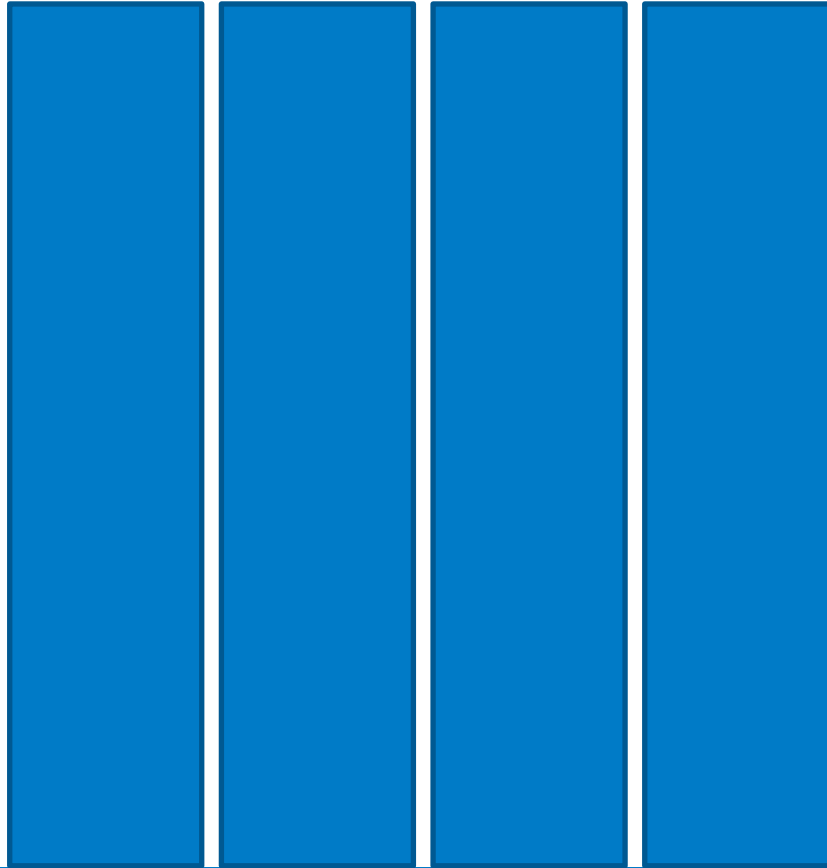

Signaleren

Omgeving

Beleid

Educatie

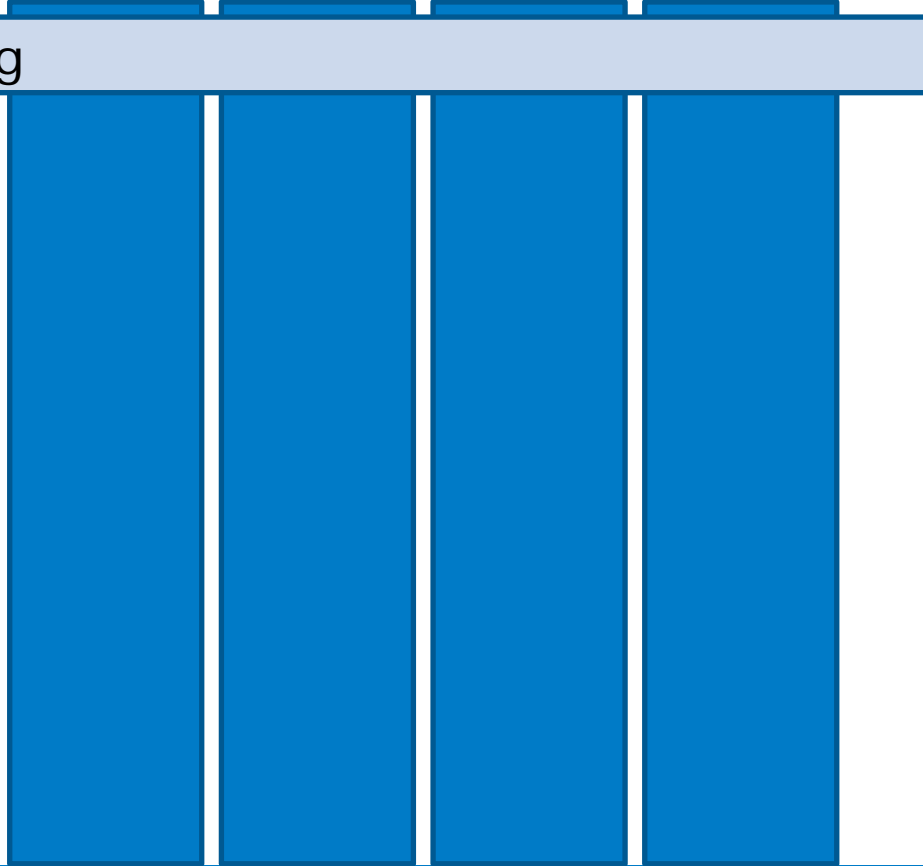
Signaleren

Omgeving

Beleid

Educatie

Voeding

Signaleren

Omgeving

Beleid

Educatie

Voeding

Sport en Bewegen

Signaleren

Omgeving

Beleid

Educatie

Voeding

Sport en Bewegen

Relationele en seksuele vorming

Signaleren

Omgeving

Beleid

Educatie

Voeding

Sport en Bewegen

Relationele en seksuele vorming

Preventie: Roken en alcohol

Signaleren

Omgeving

Beleid

Educatie

Voeding

Sport en Bewegen

Relationele en seksuele vorming

Preventie: Roken en alcohol

Fysieke Veiligheid

Signaleren

Omgeving

Beleid

Educatie

Voeding

Sport en Bewegen

Relationele en seksuele vorming

Preventie: Roken en alcohol

Fysieke Veiligheid

Sociaal- emotionele ontwikkeling

Signaleren

Omgeving

Beleid

Educatie

Voeding

Sport en Beweging

Relationele en seksuele vorming

Preventie: Roken en alcohol

Fysieke Veiligheid

Sociaal- emotionele ontwikkeling

Hygiëne, huid, gebit en gehoor

Signaleren

Omgeving

Beleid

Educatie

Voeding

Sport en Bewegen

Relationele en seksuele vorming

Preventie: Roken en alcohol

Fysieke Veiligheid

Sociaal- emotionele ontwikkeling

Hygiëne, huid, gebit en gehoor

Milieu

Alle inhoud en zijn te plaatsen

Bijvoorbeeld:

- Gezond schoolplein
- Lessen over gehoorschade
- Het Gezonde School beleidsplan

Signaleren

Omgeving

Beleid

Educatie

www.hoegezondisjouwschool.nl

Inzicht in:

- wat doen we al
- wie heeft welke ambitie
- welke acties zijn nodig

Hoe gezond is jouw school?

OP WEG NAAR EEN GEZONDE SCHOOL

Gezonde leerlingen en studenten zitten lekkerder in hun vel. Gezonde leraren werken met meer plezier op school en er is minder verzuim. Scholen doen vaak al veel aan gezondheid, maar wat nu precies? De test 'Hoe gezond is jouw school?' geeft een indicatie van hoe ver je al bent als school en inspireert over wat je nog meer kunt doen aan gezondheidsbevordering op school.

HOE KUN JE DE TEST GEBRUIKEN?

De test geeft een eerste beeld van hoe jouw school ervoor staat. Je kunt de test zelf invullen voor je school. Maar je kunt de test ook door anderen laten invullen, bijvoorbeeld door teamleden of samenwerkingspartners. Of je legt hem voor aan ouders, leerlingen of studenten. Leg de uitslagen van de test vervolgens bij elkaar en bespreek samen wat je zou kunnen doen om de school (nog) gezonder te maken.

AAN WELKE THEMA'S WIL JE MEER DOEN?
DOE DE TEST

TEST

Primair onderwijs

TEST

Voortgezet onderwijs

TEST

Middelbaar beroepsonderwijs

Deel deze test

Meer weten? De Gezonde School-aanpak is een werkwijze voor scholen om planmatig en structureel met gezondheid aan de slag te gaan. Wil je uitgebreide informatie over deze aanpak, ga dan naar gezondeschool.nl of neem contact op met de [helpdesk](#). Daar kun je precies zien hoe je jouw school gezond(er) kunt maken. Scholen die al veel doen aan gezondheid of specifieke gezondheidsthema's, kunnen een [vignet Gezonde School](#) aanvragen.

GEZONDE SCHOOL

Schoolpleinen

- Herinrichten van schoolpleinen
- Handleiding op www.gezondeschool.nl

GEZONDE
SCHOOL

GEZONDE SCHOOLPLEINEN
UITDAGEND, GROEN EN ROOKVRIJ

PARTNERS

Jantje Beton
IVN
RIVM

PO-Raad
VO-Raad
MBO Raad

Vignet Gezonde School?

Het vignet is een erkenning voor scholen die structureel en integraal de gezondheid van hun leerlingen stimuleren door middel van de Gezonde School.

Het vignet is tevens een middel om gezondheidsbeleid te verdiepen, te borgen of er structuur aan te geven.

GEZONDE
SCHOOL

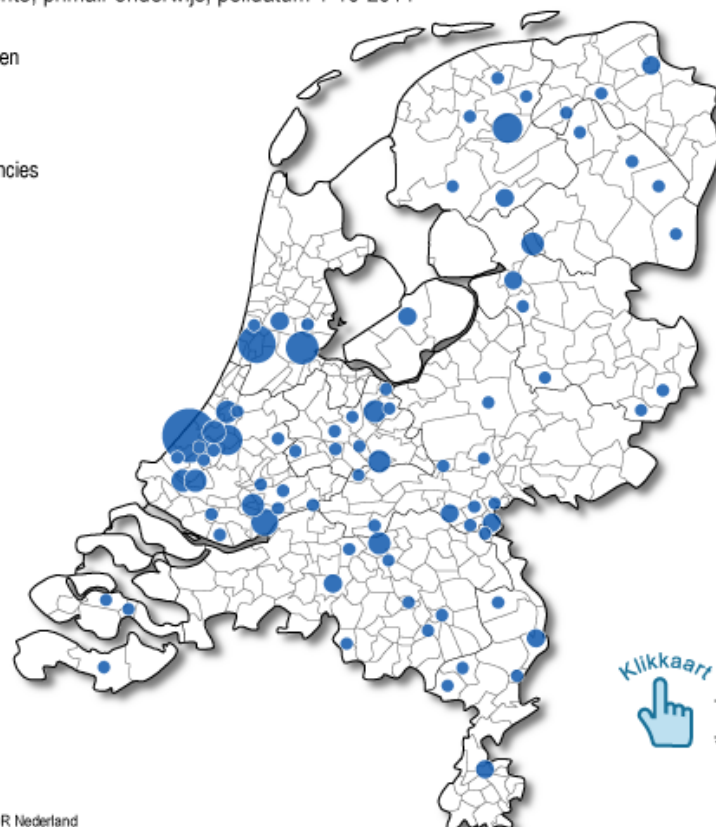
Vignet Gezonde School

per gemeente, primair onderwijs, peildatum 1-10-2014

Aantal scholen

— provincies

Bron: GGD GHOR Nederland

Vignet Gezonde School Primair Onderwijs

Scholen die structureel aan gezondheid werken, kunnen het vignet Gezonde School aanvragen en zich profileren als Gezonde School. Daarmee laat de school aan leerlingen, docenten, ouders en anderen zien dat het gezondheid belangrijk vindt.

De meeste scholen werken al op verschillende manieren aan gezondheid. De Gezonde School verbindt losse activiteiten in een planmatige en structurele aanpak.

Met het vignet voldoet een school aan een aantal (wettelijke) basisvoorwaarden én aan de criteria van minimaal één themacertificaat naar keuze. Een vignetschool mag zich gedurende drie jaar Gezonde School noemen en het logo voeren. Ieder themacertificaat heeft betrekking op een bepaald onderwerp. Voor het primair onderwijs betreft het de volgende thema's:

- Voeding
- Sport en bewegen
- Roken en alcohol
- Hygiëne, huid, gebit en gehoor
- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- Relaties en seksualiteit
- Fysieke veiligheid
- Milieu

In de kaart staan alle Vignetscholen op peildatum 1 april 2014. Op 1 april 2014 waren er in totaal 108 Vignetscholen (met een totaal van 148 certificaten). Koplopers zijn:

- Den Haag: 12 scholen
- Haarlem: 8 scholen
- Amsterdam: 5 scholen

Kijk ook eens bij:

- Vignet Gezonde School Primair Onderwijs

Ondersteuningsaanbod, algemene informatie

- Tijdelijke stimulans voor scholen om met gezondheid op school / Gezonde School-aanpak aan de slag te gaan.
- Doelstelling meer gezonde scholen en/of meer vignetten.
- De ministeries van VWS en OCW maken dit ondersteuningsaanbod mogelijk.
- De uitvoering is belegd bij het RIVM Centrum Gezond Leven en de Onderwijsagenda Sport, Bewegen en een Gezonde Leefstijl (SBGL).

Ondersteuningsaanbod, waar gaat het over?

Scholen kunnen kiezen uit:

- Advies-op-maat van Gezonde Schooladviseur
- Bijdrage in de kosten of extra hulp bij uitvoeren van Gezonde School-activiteit/interventie
- Geldbedrag: vergoeding eigen medewerker / aanvraag vignet Gezonde School

Er zijn drie rondes geweest een vierde ronde staat momenteel open voor aanvragen voor schooljaar 2015/2016.

Via: www.gezondeschool.nl

Ondersteuningsaanbod, de resultaten

Aantal scholen die ondersteuning hebben aangevraagd:

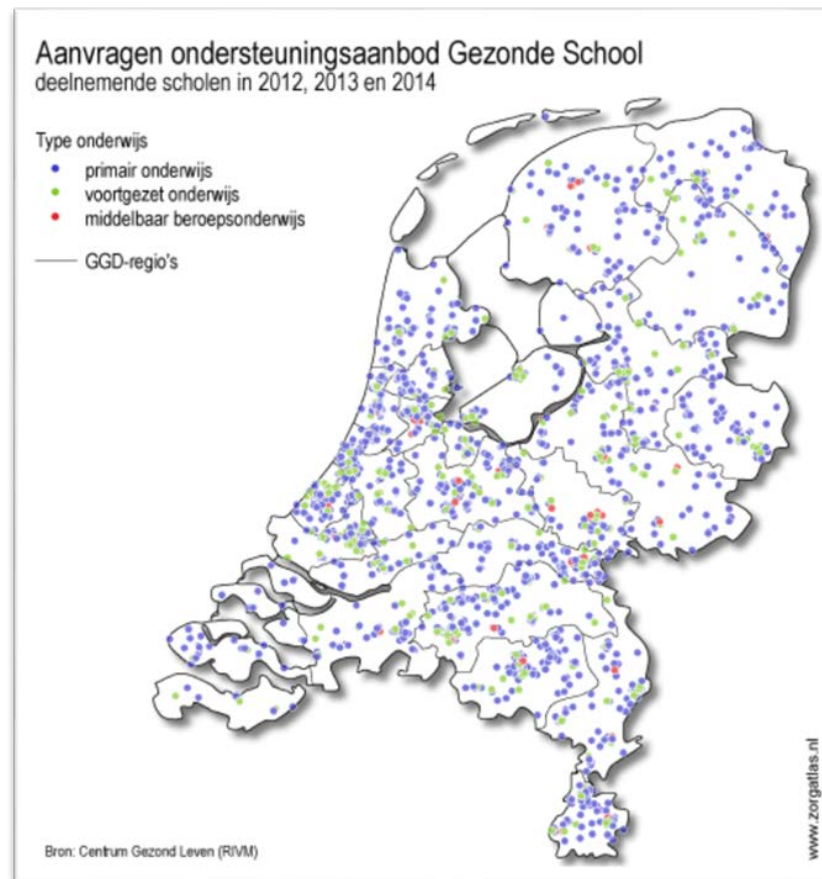
	2012	2013	2014
Totaal	484	1568	521
po	484	1210	321
vo		302	170
mbo		56	30

Toekenningen:

- Advies-op-maat: 700 scholen
- Gezonde School-activiteiten: ruim 1650 activiteiten (in 2014 stond dit niet op het menu voor po)
- Taakuren: ruim 650 scholen

Ondersteuningsaanbod, landelijke spreiding

Ondersteuningsaanbod, ervaringen ronde 2012

- 61% van de Gezonde School-activiteiten zijn uitgevoerd.
- 82% van de advies-op-maat trajecten zijn uitgevoerd.
- Advies-op-maat:
  - 23% begeleiding bij een activiteit
  - 18% ondersteuning opzetten/uitvoeren gezondheidsbeleid
  - 14% creëren van draagvlak
  - 13% toewerken naar en uitgebreider schoolgezondheidsplan
  - 10% toewerken naar een vignet

Het stimuleren van Gezonde Scholen

Een samenwerkingsverband van RIVM Centrum Gezond Leven
GGD NL en de Onderwijsraden.

Samen met:

RutgersWPF

eerlijk over eten
Voedingscentrum

veiligheid nl

SOAIDS

 NISB
Nederlands Instituut
voor Sport & Beweging

PHAROS
KENNIS- EN ADVIESCENTRUM
MIGRANTEN, VLUCHTELINGEN EN GEZONDHEID

 Trimbos
instituut
Netherlands Institute of
Mental Health and Addiction

